

POD | Maatschappelijke Integratie
SPP | Intégration Sociale

Vragen naar: Kurt Gesquiere
E-mail: kurt.gesquiere@mi-is.be
Tel : 02/508.86.66 Fax : 02/508.86.70

Mevrouw de Voorzitter,
Mijnheer de Voorzitter,
van het OCMW

Dienst	uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum	Bijlage(n)
Terugbetalingen wet '65			L65/prp/01/05	13/01/2005	

Omzendbrief betreffende de aanpassing van het spreidingsplan

1. Context

Sinds 1 januari 2001 krijgen asielzoekers die hun asielaanvraag na deze datum hebben ingediend, materiële steun tijdens de eerste fase van de asielprocedure. Die steun wordt hen verleend in de opvangstructuren waar materiële opvang wordt georganiseerd.

Pas vanaf de tweede fase - namelijk tijdens het onderzoek ten gronde van de asielaanvraag - heeft een asielzoeker recht op financiële steun, toegekend door het OCMW dat op basis van het spreidingsplan wordt aangeduid.

De solidariteit tussen de gemeentes inzake de opvang van asielzoekers wordt gewaarborgd door het spreidingsplan. Elk OCMW van het Koninkrijk krijgt met het spreidingsplan een quotum toegekend dat overeenkomt met het aantal dossiers dat ten laste moet worden genomen. Dat quotum wordt berekend op basis van objectieve parameters (bevolkingsaantal, inkomsten uit personenbelasting, aantal leefloners) en is van toepassing op een contingent van toe te wijzen plaatsen bepaald bij koninklijk besluit (5000 tot op heden)¹.

Zo kent elke gemeente bij de inwerkingtreding van een spreidingsplan het aantal dossiers waarvoor het OCMW bevoegd zal zijn.

Het ministerieel besluit van 29 november 1999² biedt de OCMW's de mogelijkheid om op het grondgebied van de gemeente een Lokaal Opvanginitiatief (LOI) op te richten door middel van een overeenkomst die de opvangmodaliteiten bepaalt, tussen het OCMW en het federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (Fedasil).

¹ Koninklijk besluit van 7 mei 1999 tot vaststelling van de criteria voor een harmonieuze verdeling over de gemeentes van de vreemdelingen bedoeld in artikel 54, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, BS 15 mei 1999.

² Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 30 januari 1995 tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven, BS 8 december 1999.

Om de oprichting van de LOI's aan te moedigen, heeft het koninklijk besluit van 12 januari 2000³ in het spreidingsplan de "dubbeltelling" ingevoerd van de plaatsen voor volwassenen in een LOI: één plaats voor een volwassene in een LOI staat gelijk met twee toewijzingen in het spreidingsplan.

Dit systeem van "dubbeltelling" van plaatsen voor volwassenen in LOI's heeft veel OCMW's de kans gegeven om hun quotum, zoals bepaald door het spreidingsplan, te behalen. Bijgevolg heeft het huidige spreidingsplan slechts betrekking op 630 effectieve plaatsen (gegevens van plan nr. 39, in werking getreden op 14 december 2004).

Door de vermindering van het aantal plaatsen dat in elk spreidingsplan wordt verdeeld, werd ook de geldigheidsduur van een spreidingsplan korter. Nu moet het spreidingsplan om de 6 à 7 weken worden vernieuwd en wordt aan de OCMW's ongeveer 8 maal per jaar hun quotum toegekend.

2. Aanpassing van het spreidingsplan

Het koninklijk besluit van 14 december 2004⁴ wijzigt het aantal plaatsen dat moet worden toegekend per spreidingsplan: het wordt verhoogd van 5.000 naar 15.000.

Die aanpassing wijzigt de principes van het spreidingsplan niet. Deze principes blijven dus van kracht :

- een spreiding van de lasten inzake opvang op basis van objectieve en rechtvaardige criteria.
- het principe van de "dubbeltelling"⁵.

Door de aanpassing aan het spreidingsplan zal de onderlinge solidariteit toenemen tussen OCMW's die financiële steun bieden aan asielzoekers met een ontvankelijke asielaanvraag.

De maatregel wijzigt echter niet de terugbetalingsregeling van de OCMW's inzake de maatschappelijke dienstverlening.

2.1. De gevolgen van de aanpassing van het spreidingsplan

Het nieuwe spreidingsplan is van toepassing op een contingent van 15.000 plaatsen. Na aftrek van de plaatsen voor volwassenen in de LOI's heeft het plan betrekking op ongeveer 7250 effectieve plaatsen, dat is 48% van het contingent⁶.

Door de inwerkingtreding van het koninklijk besluit zullen ongeveer 420 OCMW's aan het spreidingsplan deelnemen, tegenover 140 voordien. De inspanningen die worden geleverd voor de opvang van de asielzoekers, worden dus beter verdeeld over alle OCMW's van het Koninkrijk.

De geldigheidsduur van de recentste spreidingsplannen bedroeg slechts 6 à 7 weken. Door het verhoogde aantal effectieve plaatsen in het nieuwe spreidingsplan zal de geldigheidsduur van een nieuw plan ongeveer een jaar bedragen.

³ Koninklijk besluit van 12 januari 2000 tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 mei 1999 tot vaststelling van de criteria voor een harmonieuze verdeling over de gemeentes van de vreemdelingen bedoeld in artikel 54, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, BS 18 januari 2000.

⁴ Koninklijk besluit van 14 december 2004 tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 mei 1999 tot vaststelling van de criteria voor een harmonieuze verdeling over de gemeentes van de vreemdelingen bedoeld in artikel 54, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, BS 31 december 2004.

⁵ Omzendbrief van 31 mei 2002 betreffende de toepassing van het spreidingsplan voor de asielzoekers. Inachtneming van de LOI's.

⁶ Schatting op basis van de gegevens van het spreidingsplan van 3 november 2004.

Bij het begin van het volgende spreidingsplan wordt iedere gemeente door de dienst Vreemdelingenzaken in kennis gesteld van het berekende quotum. Dat zal nominaal verdrievoudigd worden wegens de verhoging van het contingent (van 5.000 naar 15.000). Die verhoging van het quotum lijkt een verhoging van het aantal toewijzingen, maar ze toont het aantal nieuwe dossiers niet meer over een periode van 6 tot 7 weken, maar over een periode van ongeveer een jaar.

De toewijzingen zullen verder worden gespreid over de hele geldigheidsduur van het spreidingsplan, om te vermijden dat de OCMW's moeilijkheden ondervinden om de hun toegewezen personen een geschikte woning aan te bieden.

2.2. Voorbeelden

Onderstaande voorbeelden illustreren het verschil tussen het huidige en het nieuwe spreidingsplan:

Voorbeeld 1:

OCMW X organiseert geen LOI. Het huidige spreidingsplan kent dit OCMW een quotum van 5 plaatsen toe. Om de 6 of 7 weken krijgt OCMW X 5 dossiers toegewezen. Op jaarbasis betekent dat 40 toewijzingen.

Vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe spreidingsplan zal het quotum van OCMW X 15 bedragen. Gezien de verlengde geldigheidsduur van het spreidingsplan (ongeveer één kalenderjaar) zal dit OCMW jaarlijks 15 dossiers moeten behandelen.

Voorbeeld 2:

OCMW Y organiseert een LOI van 7 plaatsen voor volwassenen en heeft nu een quotum van 8, zoals bepaald door het spreidingsplan. Na aftrek van de plaatsen voor volwassenen in de LOI's moeten er geen plaatsen meer worden toegekend: $[8 - (7*2)] = -6$, dus in de praktijk krijgt dit OCMW geen dossiers meer toegewezen.

Vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe spreidingsplan wordt het quotum van dit OCMW geschat op 24 plaatsen. Na aftrek van de plaatsen voor volwassenen in de LOI's moeten er nog 10 plaatsen worden toegekend: $[24 - (7*2)] = 10$. OCMW Y krijgt dus opnieuw 10 dossiers per jaar.

Voorbeeld 3:

OCMW Z beschikt over een LOI van 15 plaatsen voor volwassenen en heeft in het huidige spreidingsplan een quotum van 8. Na aftrek van de plaatsen voor volwassenen in de LOI's moeten er geen plaatsen meer worden toegekend: $[8 - (15*2)] = -22$, dus in de praktijk neemt dit OCMW niet deel aan het spreidingsplan.

In het nieuwe spreidingsplan wordt het quotum van OCMW Z geschat op 24 plaatsen. Het blijft bijgevolg uitgesloten van het spreidingsplan: $[24 - (15*2)] = -6$.

2.3. Praktische modaliteiten

Ter herinnering: bij kennisname van de toewijzing aan een OCMW van een asielzoeker met een ontvankelijke asielaanvraag neemt de opvangstructuur waar die asielzoeker verblijft, verplicht schriftelijk contact op (per brief, fax, e-mail,...) met het ondertussen bevoegde OCMW en deelt de nodige gegevens over de asielzoeker mee (naam, voornaam, rijksregisternummer, OV-nummer, gezinssamenstelling, nationaliteit, ...).

Vanaf dan wordt het bevoegde OCMW verzocht om de toegewezen asielzoeker(s) zo snel mogelijk een geschikte woning⁷ aan te bieden.

Voor de toepassing van de reglementering inzake het huisvestings- en terugvorderingsdossier verwijzen wij u naar de website van de POD Maatschappelijke Integratie (www.mi-is.be)⁸.

2.4. Inwerkingtreding van het nieuwe spreidingsplan

Aangezien het huidige spreidingsplan een aanvang nam op 14 december 2004, wordt het volgende spreidingsplan verwacht omstreeks 25 januari 2005. Vanaf dan treedt de nieuwe maatregel in werking en zal bijgevolg het quotum van uw OCMW worden berekend op basis van een contingent van 15.000 plaatsen. Iedere gemeente zal zoals voorheen door de dienst Vreemdelingenzaken in kennis worden gesteld van het berekende quotum.

De Minister van Maatschappelijke Integratie,

Christian DUPONT

⁷ Cfr. Omzendbrief van 28 februari 2003 betreffende de terugbetaling van steun die verleend wordt aan asielzoekers die niet in de gemeente van het bevoegde steunverlenende centrum wonen.

⁸ U vindt de lijst met relevante omzendbrieven op dit internetadres:
<http://www.mi-is.be/NL/Themes/MI/Vreemdelingen.htm>